

Шляхи оптимізації фізичного виховання у вищих навчальних закладах

І.М. Звягінцева

Харківська національна академія міського господарства

Сучасне реформування системи вищої школи в Україні та численні переміни, що відбуваються в галузі фізичної культури і спорту виразно окреслюють проблему організації фізичного виховання у вищому навчальному закладі (ВНЗ).

Сьогодні чимало українських ВНЗ різних рівнів акредитації та науковці здійснюють пошук оптимальної організації навчального та позанавчального процесу фізичного виховання. Так, у наукових працях А.І. Драчука, С.М. Канішевського, О.С. Куца, Р.Т. Раєвського наголошується на тому, що теперішня організація фізичного виховання у ВНЗ є недостатньо ефективною для підвищення рівня здоров'я, фізичної підготовленості та мотивації до систематичних занять фізичними вправами [1,2,3,4]. Це завдання найбільш гостро стоїть перед вищою школою, яка є базовою ланкою підготовки здорових висококваліфікованих спеціалістів.

Відомо, що використання різноманітних видів фізкультурної діяльності сприяє профілактиці захворювань, підвищенню працездатності, збільшенню тривалості життя, організації повноцінного дозвілля, боротьбі зі шкідливими звичками, створює умови пізнання власних можливостей і забезпечує оптимальні обсяги рухової активності. (С.А.Бозанова, 1982; О. Качеров, І. Козетов,1999;Б.МШиян,2002та інші). Зараз ведеться активний пошук нових форм і методів підвищення якості фізичного виховання майбутніх фахівців з вищою освітою. Разом з тим аналіз спеціальної літератури (О.В.Дрозд, 1998; А.І. Драчук, 2001; В.П. Краснов, 2000; А.В. Домашенко, 2003; Т.Ю. Круцевич, 2003 та інші) свідчить про те, що теперішня організація фізичного виховання у вищих навчальних закладах недостатньо ефективна для підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я та інтересу значної кількості студентів до занять фізичними вправами. дослідники відзначають, що студентська молодь байдуже ставиться до змісту обов'язкових фізкультурних занять (С.М. Канішевський, 1998; Р.Т. Раєвський, 1998; О.О. Малімон, 1999; Є.М. Свіргунець, 2001; В.В. Романенко, 2003 та інші). Це свідчить про нагальну потребу розробки нових науково обґрунтованих шляхів удосконалення організації фізичного виховання у вищих навчальнихзакладах. Повышається роль вищої школи як

соціального інститута, формуючого не тільки компетентного спеціаліста, но і ціннісну, здорову людину. Существенный вклад в данном направлении может внести спортивный клуб.

Як зазначено у ст.12 Закону України "Про фізичну культуру і спорт": фізкультурно-оздоровча робота у навчально-виховній сфері здійснюється в поєднанні з фізичним вихованням молоді, з урахуванням стану здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку" [1, с. 32] У березні 2002 року Міністром освіти був виданий наказ "Про утворення фізкультурно-спортивних клубів у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах.

У той же час організації занять студентів у спортивних клубах вищих навчальних закладів найчастіше залишається поза полем зору українських фахівців. Тоді як закордонний досвід свідчить, що в багатьох країнах при організації масової та спортивної роботи з населенням усе вагомніше надається діяльності фізкультурно-оздоровчих клубів. Так, наприклад, у Фінляндії 450 тис. осіб, а це близько 34% населення, у тому числі діти і молодь, є членами різноманітних клубів рекреаційної спрямованості. Модель масового спорту в Бельгії також реалізовується в спортивних клубах. Спортивна діяльність студентів Швеції за останні десятиліття позначена збільшенням відсотка активних членів спортивних клубів .

Дані положення представляють важливе теоретичне та практичне значення для вдосконалення системи фізкультурно-спортивної діяльності у ВПЗ.

Література

1. Драчук А.І. Оптимізація фізичного виховання студентів вищих закладів освіти гуманітарного профілю: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту. - ЛДДФК, Л. 2001. -20 с.
2. Канишевський С.М. Відтворення системи фізичного виховання студентів в Україні // Фізична підготовленість та здоров'я населення: Зб. наук. матеріалів Міжнар. наук. симпозіуму. – О., 1998. – С. 30-32.
3. Куц О.С. Фізкультурно-оздоровча робота з учнівською молоддю. –К.; Вінниця: 1995, Ч. І. -123 с.
4. Раевский Р.Т. Физическое воспитание как действенный фактор обеспечения здоровья студенческой молодежи // Спорт для всіх: Наук.-метод. журн. – 2000. – №1. – С. 5-10.